

Tapahtumarakentaminen ja turvallisuus

Messukeskus Kokoussiipi

Tiedot perustuvat Ympäristöministeriön asetukseen rakennusten käyttöturvallisuudesta sekä Pelastustoimen lainsäädäntöön. Tähän ohjeeseen on koottu ainoastaan keskeisimmät alan säädösten edellytykset. Viranomaiset voivat antaa näistä ohjeista poikkeavia määräyksiä.

Nämä ohjeet on toimitettava edelleen tapahtuman suunnittelijoille ja rakentajille.

Tapahtuman järjestäjä vastaa tapahtuman yleisestä turvallisuudesta ja hänellä on vastuu valvoa ohjeiden noudattamista.

Tiedot perustuvat Ympäristöministeriön asetukseen rakennusten käyttöturvallisuudesta sekä Pelastustoimen lainsäädäntöön. Tähän ohjeeseen on koottu ainoastaan keskeisimmät alan säädösten edellytykset. Viranomaiset voivat antaa näistä ohjeista poikkeavia määräyksiä.

Nämä ohjeet on toimitettava edelleen tapahtuman suunnittelijoille ja rakentajille.

Tapahtuman järjestäjä vastaa tapahtuman kokonaisturvallisuudesta.

Näytteilleasettaja/toiminnanharjoittaja vastaa osastonsa turvallisuudesta ja tarvittavista vakuutuksista rakenteiden, näyttelyesineiden ja osastolla tapahtuvan toiminnan osalta.

Tapahtumarakentaja vastaa rakentamisen turvallisuudesta rakentamallaan osastolla niin esine- kuin henkilövahinkojen osalta.

Yhteyshenkilöt Suomen Messuilla:

Kokouspalvelu 040 450 3298
kokouspalvelu@messukeskus.com

Asiakaspalvelu 040 450 3250
asiakaspalvelu@messukeskus.com

Kiinteistö- ja tuotantojohtaja Mika Vakkilainen 040 450 3253
Työsuojelupäällikkö Jari Hallamaa 040 450 3250
etunimi.sukunimi@messukeskus.com

Sisällysluettelo

1. Ennakoon ilmoitettavien asioiden aikataulut	4
2. Työturvallisuus	5
2A Lapset Kokoussiivessä rakennus- ja purkuaikana	5
2B Henkilösuojaimet.....	5
2C Työskentely tikkailla ja telineillä	5
2D Henkilönostimet ja trukit.....	5
3. Rakennusmateriaalit ja Sisusteet	6
3A Materiaalien vaatimukset ja luokitukset.....	6
3B Materiaalien suojaaminen paikan päällä	6
3C Todistukset materiaaleista	6
4. Näyttelykatos.....	7
4A Katetun osaston perusohjeet	7
4B Yksikerroksinen katettu osasto	7
5. Poistumisturvallisuus	7
6. Erityisrakenteet ja Ohjelma-alueet	7
6A Erityisrakenteet ja raskaat näyttelyesineet.....	7
6B Ohjelma-alueet ja kuluttajaturvallisuus.....	8
6C Työnäytökset	8
6D Ripustaminen.....	9
7. Rakenteet muissa tiloissa	9
7A Aulat.....	9
7B Ulkoalueet.....	9
8. Sähköturvallisuus	9
9. Onnettomuuden vaaraa aiheuttavat aineet	10
9A Palavat kaasut (nestekaasu, asetyleeni, muut palavat kaasut).....	10
9B Palavat nesteet (lämmityslaitteet, moottoriajoneuvot, bioetanoli, muut palavat nesteet) ..	10
9C Kemikaalit ja palamattomat kaasut	11
9D Tulityöt ja tulella tehtävät esitykset	12
9E Pyrotekniikka ja savukoneet	12
10. Elintarviketurvallisuus ja Ruoanvalmistus	12
11. Ympäristöturvallisuus.....	12
11A Vesilaitteiden desinfiointi.....	12
11A Öljyntorjunta.....	13

11C Melulta suojaaminen.....	13
11D Laserlaitteet.....	13
12. Muut huomioon otettavat asiat.....	13
12A Tilapäinen majoittuminen Messukeskuksessa.....	13
12B Teräseiden ja muiden vaarallisten esineiden esittely.....	13
12C Drone lennokit.....	13

1. Ennakkoon ilmoitettavien asioiden aikataulut

Asia	Määräaika	Ilmoituksen vastaanottaja
Sisusteiden ja rakenteiden paloluokitukset ja kankaat, mainosbänderollit	45 päivää ennen tapahtumaa	Kokouspalvelu
Näyttelykatos	45 päivää ennen tapahtumaa	Kokouspalvelu
Erytyisrakenteet ja ohjelma-alueet	45 päivää ennen tapahtumaa	Kokouspalvelu
Poistumistiet vähintään 200 neliömetrin osastoissa	45 päivää ennen tapahtumaa	Kokouspalvelu
Nestekaasun käyttö	45 päivää ennen tapahtumaa	Kokouspalvelu
Palavat nesteet ja kaasut	45 päivää ennen tapahtumaa	Kokouspalvelu
Palamattomat kaasut ja paineastiat	45 päivää ennen tapahtumaa	Kokouspalvelu
Vaaralliset aineet (kemikaalit)	45 päivää ennen tapahtumaa	Kokouspalvelu
Lämmityslaitteiden käytön esittely	45 päivää ennen tapahtumaa	Kokouspalvelu
Moottoriajoneuvoja osastolla	45 päivää ennen tapahtumaa	Kokouspalvelu
Rasvakeittimen käyttö	45 päivää ennen tapahtumaa	Kokouspalvelu
Tilapäinen majoittuminen	45 päivää ennen tapahtumaa	Kokouspalvelu
Rakentaminen ulkotiloihin	45 päivää ennen tapahtumaa	Kokouspalvelu
Savukoneen käyttö	45 päivää ennen tapahtumaa	Kokouspalvelu
Ripustukset	7 päivää ennen tapahtumaa	TeNe, Siiven työnjohtaja

2. Työturvallisuus

- rakentamisen ja purkamisen aikana tiloissa on paljon tavaraliikennettä, sekä mahdollisesti liikkuvia koneita.
- Kaikkiin raskaisiin tavarankuljetuksiin on käytettävä V11-ovella sijaitsevaa tavarahissiä.
- Messukeskuksessa tulee noudattaa turvallisia työtapoja ja -menetelmiä.
- Messukeskuksessa suoritetaan työympäristön ja käytettävien työmenetelmien jatkuvaa valvontaa.
- havaituista poikkeamista tulee ilmoittaa kokouspalvelun Palveluvastaavalle.
- käytettäessä vaarallista työmenetelmää tai toimittaessa puutteellisilla välineillä, työ keskeytetään, kunnes puutteet ovat korjattu.
- tarvittaessa Kokouspalvelu kirjoittaa kirjallisen huomautuksen toimijalle, tämä saatetaan myös Messukeskuksen työsuojelupäällikön tietoon.
- työturvallisuudesta on saatavilla lisämateriaalia kokouspalvelusta.

2A Lapset Kokoussiivessä rakennus- ja purkuajana

- huomioithan että emme salli lasten oleskelua rakennus- ja purkuajana. Sääntö koskee kaikkia alle 12-vuotiaita.

2B Henkilösuojaimet

- suosituksena on käyttää huomiovärivaatetusta tai huomioliiviä
- suosittelemme naulaanastumis- ja varvassuojallisten turvajalkineiden käyttöä Messukeskuksessa.
- käytettäessä erilaisia työkaluja, tulee huomioida laitevalmistajan määräykset turvallisuusvarusteiden osalta (suojalasit, kuulosuojaimet, siisteys).

2C Työskentely tikkailla ja telineillä

- Messukeskuksessa käytettävien tikkaiden tulee olla tarkoitettuja ammattikäyttöön, ja niiden tulee täyttää E131-standardi (tikkaissa merkintälaatta).
- nojatikkaat eivät sovellu näyttelyrakentamiseen.
- A-tikkaita voi käyttää työalustana silloin, kun ne täyttävät seisontavakavuudeltaan työpukille asetetut vaatimukset.
- A-tikkaita, joiden työtaso on yli 2 m, voi käyttää ainoastaan kevyissä mittaus- ja sähköasennustöissä, ei näyttelyrakentamisessa.
- 2 metrin korkeudella olevassa työtasossa on oltava kaiteet (h=1100 mm) ja jalkalistat (h=100 mm).
- pyörät on lukittava asennustyön aikana käyttöohjeen mukaisesti.
- telineen työskentelykorkeutta ei saa kasvattaa esimerkiksi käyttämällä tikkaita ylätasolla.

2D Henkilönostimet ja trukit

- teleskooppi- ja nivelpuominostimen henkilökorissa on aina käytettävä putoamissuojaa sekä CE-hyväksyttyä, leukahihnallista kypärää. Jos ripustustyöhön osallistuu avustavia henkilöitä, myös heillä on kypäräpakko.
- putoamissuojaimessa tulee olla CE-hyväksyntä sekä iskunvaimentimella varustettu liitosköysi.
- saksinostimessa turvavaljaiden käyttöä suositellaan.
- henkilönostimen ja trukin kuljettajalla on oltava sen käyttöön työnantajan antama, kirjallinen lupa.

3. Rakennusmateriaalit ja Sisusteet

Tapahtumarakentamisen materiaalin tulee täyttää kokoontumistiloihin olevat vaatimukset (palokuormaluokka 600-1200MJ/m²). Käytettävät sisusteet, somisteet ja muut messuosastojen rakennusmateriaalit eivät saa olla herkästi syttyviä, eivätkä ne saa vaarantaa ihmisten turvallisuutta poistumistilanteessa tai vaikeuttaa pelastustoimintaa. Materiaalien tulee täyttää minimissään esimerkkinä alla olevat palo luokitukset tai ne pitää palosuojata.

3A Materiaalien vaatimukset ja luokitukset

- Osaston rakenteet: seinät, kiinteät lattiat (esim. puulattia) ja sermit. Vähimmäisvaatimus näiden osalta vähintään palo luokka E.
- Sisusteet: banderollit, verhot, kankaat, irtomatot (esim. messumatto ja tekonormi) ja vastaavat. Vähimmäisvaatimus näiden osalta tavanomaisesti syttyvä. Tavanomaisesti syttyvien materiaalien luokituksia ovat esimerkiksi DIN 4102 B2, SL 2, M2 ja EN 13501-1 C-s1, d1. Tavanomainen materiaali syttyy, mutta ei herkästi; voi palaa loppuun; ei muodosta paljon paloa levittävää sulaa.
- Esiteltävät tuotteet. Näille ei ole luokkavaatimusta, mikäli määrä on kohtuullinen.
- käytettäessä pyrotekniikkaa, tai tehtäessä tulitöitä, tulee materiaalien täyttää luokka B-s1, d0 välittömässä läheisyydessä. Läheisyys arvioidaan aina tapauskohtaisesti.
- EPS-eristeiden (esim. styrokso) käyttö on mahdollista. Materiaalin on oltava aina S-laatua.
- mikäli materiaali ei täytä vaatimuksia, voidaan se palosuojata paikan päällä materiaalin niin salliessa. Kts. 2b

Mikäli osastoilla käytetään poikkeavia tai runsaasti palo kuormaa lisääviä materiaaleja, tulee näistä ilmoittaa erikseen projektipäällikölle/kokouspalvelulle.

3B Materiaalien suojaaminen paikan päällä

- poikkeavat rakennusmateriaalit ja rekvisiitat/somisteet (esim. pahvi, heinäpaalit, hakkeet, silkikukat ja kuntta), jotka eivät täytä vaatimuksia on palosuojattava. Palosuojaus on kertaluontoinen ja voimassa vain kyseisen tapahtuman ajan.
- palosuojauksesta on esitettävä luotettava selvitys. Ennen palosuojausta suosittelemme varmistamaan aineen antavan riittävän luokituksen.

3C Todistukset materiaaleista

- todistukset tulee toimittaa kokouspalveluun, viimeistään 45 päivää ennen tapahtuman alkamista.
- todistuksen pitää olla virallisen testauslaitoksen antama, tuoteselosteet eivät ole riittävä selvitys materiaalin luokituksesta.
- muiden maiden standardien mukaiset todistukset kelpaavat
 - DIN4102 B2 (Saksa) kaikki materiaalit
 - M2 (Ranska) kaikki materiaalit
 - Class II (Ruotsi) kaikki materiaalit
 - Class I (UK ja Wales)

4. Näyttelykatos

4A Katetun osaston perusohjeet

- Messukeskuksessa on automaattinen paloilmoitin- ja sammutusjärjestelmä. Nämä asettavat rajoituksia ja vaatimuksia osastoille rakennettaville katoksille. Kattamiseen voi käyttää vain ns.sprinkler stretch kangasta. Umpikangasta tai katetta ei voi käyttää kokoustiloissa tai auloissa.
- kaikki katokset pitää ilmoittaa ennakoon kokouspalvelulle, viimeistään 45 päivää ennen tapahtuman alkamista.
- kattamiseen käytettävän materiaalin tulee täyttää rakennusmateriaaleja koskevat ohjeet, kts. kohta 2.

4B Yksikerroksinen katettu osasto

- katoksessa voi käyttää palo luokiteltua harsokangasta (ns.sprinkler stretch) tai ritiläkatetta, joka täyttää vaatimukset (kts.2a).
- Ritiläkatteen tulee olla aukkorakenteeltaan säännöllinen ja vapaata pinta-alaa tulee olla 70% katoksen pinta-alasta.

5. Poistumisturvallisuus

Poistumistiet tapahtuman tiloissa tulee suunnitella seuraavia peruseriaatteita noudattaen;

- poistumisovien kohdalla tulee olla selkeät ja tarpeeksi leveät käytävät.
- käytettäessä vain osaa tiloista, tulee varmistaa suunnittelussa, että tyhjien alueiden läpi saadaan johdatettua poistumistiet.
- kaikki poistumistiet on merkittävä virallisilla poistumistiemerkinnoilla rakentajan toimesta. Yli 300 neliön tilassa tulee käyttää akkuvarmenteisia valaistuja poistumistiemerkkejä.
- mikäli kiinteistön turvallisuusopasteita peitetään tilapäisillä rakenteilla, tulee korvaavat merkinnät asettaa samantasoisina.
- Osastojen väliin jääviä alueita, esim. tekniikatiloja tai osastojen taustatiloja, ei saa paloturvallisuusmääräysten takia käyttää varastointiin. Palopostit on jätettävä vapaiksi.
-

Yhteen tasoon rakennetuissa osastoissa tulee olla riittävä poistumismahdollisuus osastokäytävälle.

Poistumisteiden lukumäärä määräytyy osaston pinta-alan mukaan:

- enintään 20 m² yksi 900mm poistumistie
- yli 20 m², mutta alle 50 m² kaksi erillistä 900mm poistumistietä
- 50 m², mutta alle 100 m² erilleen sijoitettuna yksi 900mm ja yksi 1200mm poistumistie
- 100 m², mutta alle 200 m² kaksi erillistä 1200mm poistumistietä
- 200 m² ja sitä suurempien osastojen poistumistiet määritellään tapauskohtaisesti. Suunnitelma tulee toimittaa kokouspalvelulle 45 päivää ennen tapahtumaa.

6. Erityisrakenteet ja Ohjelma-alueet

6A Erityisrakenteet ja raskaat näyttelyesineet

- erityisrakenteita ovat esimerkiksi;

- laiturialueet
- katsomoalueet
- korotetut lattiat ja esiintymislavat (12cm tai enemmän)
- otettava huomioon tarpeellinen kantavuus ja rakenteellinen turvallisuus kulkuteiden ja tarpeellisten kaiteiden osalta.
- Lattiapintojen kantavuus on enintään 400 kg/m² tasaista kuormaa, pistekuormaa enintään 3000 kg. Tiloissa olevat lattiakaivojen kannet eivät kestä kuormitusta.
- katsomoihin sijoitetut tuolirivit tulee asentaa noudattaen ympäristöministeriön asetusta rakennusten käyttöturvallisuudesta (1007/2017)
 - erityisesti tulee huomioida
 - tuolien yhteen kytkentä permannolla
- Rakenteiden tulee olla valmiiksi maalattuja ja käsiteltyjä paikalle tuotaessa. Maalaaminen tai muu vastaava työ ei ole sallittua näyttelyalueella.

6B Ohjelma-alueet ja kuluttajaturvallisuus

- testi ja kokeilualueita ovat alueet asiakkaille varattuja alueita, joissa testaaminen tapahtuu omatoimisesti tai ohjatusti:
- suunnittelussa tulee ottaa huomioon seuraavat seikat:
 - osallistujien ja yleisön turvallisuus (alueen rajausta, kulkureitit ja henkilökunta)
 - suunnitellut toimenpiteet turvallisuuden varmistamiseksi ja varautuminen poikkeustilanteisiin (turvallisuusasiakirja tarpeen mukaan)
 - esityksissä käytettävissä ajoneuvoissa ja ajoneuvoissa, joita yleisö pääsee kokeilemaan, tulee olla voimassa oleva liikennevakuutus. (esimerkiksi pysäköintialueella oleva kokeilualue)
 - savukoneen käytöstä tulee erikseen ilmoittaa ennakkoon kokouspalvelulle 45 päivää ennen tapahtumaa.
- kuluttajaturvallisuuslain ([920/2011](#)) mukaan vastuu palvelujen turvallisuudesta on palvelun tarjoajalla. Kuluttajapalvelulla tarkoitetaan sellaista palvelua, joka on tarkoitettu käytettäväksi tai jota olennaisessa määrin käytetään yksityiseen kulutukseen. Palvelun tarjoajalla tarkoitetaan luonnollista henkilöä taikka yksityistä tai julkista oikeushenkilöä, joka suorittaa, pitää kaupan, tarjoaa, myy tai muutoin luovuttaa tai välittää kuluttajapalveluja. Yhdistysten tai yhteisöjen tarjoamat palvelut eivät kuulu lain soveltamisalaan, jos niitä tarjotaan ainoastaan omille jäsenille muussa kuin elinkeino toiminnassa.
- toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle (Tukes), mikäli palvelun suorittamisessa käytettävä tuote aiheuttaa terveyshaitan, onnettomuuden, vaaratilanteen tai vakavan läheltä piti – tilanteen. Ilmoitukseen tarvittava lomake ja ohjeistus löytyvät Tukesin kuluttajaturvallisuus-sivustolta.

6C Työnäytökset

- kaikki esittelytoiminta on suoritettava siten, ettei siitä aiheudu vaaraa ulkopuolisille.
- puristumis- tai leikkautumisvaaraa aiheuttavat kohteet on suojattava kiinteillä suojilla siten, ettei työnäytös- tai havaintoesitysalueen läheisyydessä oleva henkilö ulotu esim. kädellä tai jalalla siihen. Vaihtoehtoisesti voidaan esittelyalue rajata vähintään 2m korkealla aidalla (esim. verkko), mikäli esittelytyöstä ei sinkoudu ainetta tai kipinöitä.
- työnäytöksen riskit tulee huomioida suunnittelussa ja toteutuksessa. Pääsyn rajaaminen työskentelyalueelle tulee tehdä riittävän huolellisesti ja huomioida katsojien turvallisuus näytöksen aikana.
- lisätietoja saa Työsuojeluhallinnon valtakunnallisesta puhelinpalvelusta p. 0295 016 620
- lisätietoja: <https://www.tyosuojelu.fi/>

6D Ripustaminen

- Ripustaminen tilan katosta tehdään aina Suomen Messujen toimesta. Kun asiakas haluaa ripustuksia, tulee niistä toimittaa tiedot ja tarvittavat piirrokset Siiven työnjohtajalle tai tekniselle neuvojalle, viimeistään 7 päivää ennen tilaisuuden alkua.
- Ripustaminen on mahdollista Siivessä rajoitetuilla alueilla (erillisen kartan mukaan). Kaikki ripustukset tulisi varmistaa etukäteen paikan päällä. Mitkään banderollit eivät saa peittää näkyvyyttä hätäpoistumisteille tai sammuttimille.
- Trussi- ja valopuomiripustukset tilataan Suomen Videoviestintä SVV Oy:ltä,
- puh. 040 450 3258, svv.myynti@messukeskus.com Myös lisätiedot tilakohtaisista ripustusmahdollisuuksista Suomen Videoviestintä SVV Oy:ltä. Mahdollisesti tarvittavat ripustusmateriaalit yms. veloitetaan erikseen.
- Somistamiseen käytetyn kankaan tulee olla ensisijaisesti paloluokiteltua materiaalia, luokka SL-2 (B-s1, d0) ja niistä tulee olla paloluokitustodistus. Muussa tapauksessa tulee ne palosuojata. Palosuojauksesta on esitettävä luotettava selvitys.

7. Rakenteet muissa tiloissa

7A Aulat

- Aulatilat ovat poistumisalueita, joita rajoittavat erilliset määräykset. Aulaan ei voi sijoittaa; näyttelykatoksia tai muita sammutusjärjestelmää haittaavia rakenteita, palavia nesteitä tai kaasuja
- Toimintaa tai osastopaikkoja suunnitellessasi tulee olla yhteydessä tekniseen myyjään/neuvojaan

7B Ulkoalueet

- rakenteiden kiinnityksessä tulee huomioida tuulikuormat ja sääolosuhteet. Telttojen ja rakenteiden osalta tulee noudattaa valmistajan ohjeita niiden turvalliseen käyttämiseen.
- rakenteita ei voi sijoittaa 8m lähemmäksi kiinteistöä mahdollisen onnettomuuden leviämisen estämiseksi. Tämä koskee telttoja, messurakenteita, mökkejä ja näitä vastaavia rakenteita.
- lisätietoja telttarakenteista: [Tukes telттаohje](#)

8. Sähköturvallisuus

Näyttelysähköasennusten tulee täyttää standardin SFS 6000-7-711 (NÄYTTELYT, ESITYKSET JA NÄYTTELYOSASTOT) vaatimukset.

Standardeja myy Suomen Standardisoimisliitto SFS (www.sfs.fi)

- jos käytetään omia työmaa- tms. keskuksia, tulee huomioida, että kaikki 32A:n ja sitä pienemmät pistorasiat tulee varustaa 30mA:n vikavirtasuojalla.
- osastoille tulevilla laitteilla tulee olla pistotulpalla varustettu liitosjohto.
- osastoilla saa käyttää vain valmiita pistotulpalla ja jatkopistorasialla varustettuja maadoitettuja jatkojohtoja.
- Messukeskuksessa ei saa itse suorittaa mitään kytkentätoimenpiteitä, tarvittaessa kytkentäpalvelun saa tilattua erillistä korvausta vastaan.

- jos osaston sähköasennukset joudutaan tarkastamaan Messukeskuksen toimesta, veloitetaan siitä erillinen korvaus.
- halogeenivalaisimia, lämmittimiä yms. suurta lämpöä tuottavia laitteita ei saa asentaa ilman asianmukaista suojausta niin että niistä on mahdollista saada palovammoja tai ne voivat lämmitessään aiheuttaa tulipalovaaran.
- käytävillä ja kulkuteillä olevat johdot tulee olla kiinnitetty/suojattuna siten, ettei niistä aiheudu kompastumisen vaaraa. Johtojen vieminen käytävän yli voidaan tehdä myös ylivetokourulla, jolloin kulkutien korkeus tulee olla vähintään 2100mm.
- ulkoalueilla tulee käyttää vain ulko-olosuhteisiin soveltuvia jatkojohtoja ja työmaakeskuksia.

9. Onnettomuuden vaaraa aiheuttavat aineet

- kemikaalilainsäädäntö asettaa vaatimuksia nestekaasun käytölle kokoontumistiloissa ja yleisötapahtumissa. Laitteiden tulee olla sisätiloihin soveltuvia. Vaatimuksia voi asettaa mm. ilmanvaihto ja melun aiheuttaminen.
- kokoontumistiloissa ja yleisötilaisuuksissa ko. aineita voidaan käyttää vain rajallisesti.
- ko. aineiden tai alla mainitun toiminnan osalta on tehtävä ilmoitus kokouspalvelulle 45 päivää ennen tapahtumaa. Aineiden määrää voidaan joutua rajoittamaan ja toimintaa muokkaamaan toimintaympäristöön sopiviksi.

9A Palavat kaasut (nestekaasu, asetyleeni, muut palavat kaasut)

- nestekaasu ja nestekaasulaitteistot:
 - nestekaasupulloissa suositus on käyttää komposiitti pulloja.
 - nestekaasupullo tulee asettaa siten, että se on tuulettuvassa tilassa.
 - vara- tai tyhjiä pulloja ei voi säilyttää tiloissa.
 - käyttöpaikassa on vähimmäissuojavarustus yksi 34A183BC luokan käsisammutin ja sammutuspeite.
 - nestekaasulaitteiden ja letkujen on oltava niistä annettujen määräysten mukaisia sekä niiden kunto on tarkastettava ennalta.
- asetyleeni ja muut palavat kaasut:
 - astia tulee olla kiinnitetty siten, että se ei pääse kaatumaan. Astian liikuttamisessa tulee noudattaa huolellisuutta.
 - kaasua käyttävän laitteiston ja letkujen on oltava niistä annettujen määräysten mukaisia sekä niiden kunto on tarkastettava ennalta.
 - käyttöpaikassa on vähimmäissuojavarustus yksi 34A183BC luokan käsisammutin ja sammutuspeite.

9B Palavat nesteet (lämmityslaitteet, moottoriajoneuvot, bioetanoli, muut palavat nesteet)

- Ilmoitus kokouspalveluun tulee tehdä 45 päivää ennen tapahtumaa.
- palavat nesteet:
 - valopetrolilla, bensiinillä, dieselöljyllä tai kaasulla toimivan lämmityslaitteen tulee olla sisäkäyttöön soveltuva. Käytettävän polttoaineen laatu on merkittävä näkyville.
 - polttoainetta käyttävän laitteen alla tulee tarvittaessa olla valuma-allas. Lisäksi huomioitava tarvittavat imeytysaineet ja keräysvälineet mahdollisten vahinkojen varalta.

- käyttöpaikassa on vähimmäissuojavarustus yksi 34A183BC luokan käsisammutin
- varapolttoainetta ei voi säilyttää tiloissa.
- vastuuhenkilö tulee nimetä, joka vastaa käytöstä paikan päällä.
- moottoriajoneuvot:
 - näyttely- tai kokousalueelle esittelyä varten sijoitetuista ajoneuvoista, kuljetusvälineistä sekä työkoneista (myöhemmin tekstissä kalusto) tulee olla virta pois kytkettynä pääkatkaisijasta tai akun kengän tulee olla irrotettuna.
 - virta voidaan kuitenkin pitää kytkettynä, seuraavien edellytysten täytyessä:
 - esittely edellyttää virran kytkettynä pitämistä
 - virta-avaimet säilytetään niin, ettei yleisö pääse niihin käsiksi
 - esittelytilaan sijoitetaan vähintään teho luokan 34A183BC jauhesammuttimia tai vähintään teho luokan 21A 144B vaahto- tai nestesammuttimia seuraavasti:
 - kaluston määrä 1 - 3 kpl, 1 sammutin
 - kaluston määrä yli 3kpl, sammuttimet määritellään erikseen
 - auloihin sijoitetusta kalustosta tulee virta olla aina poiskytketty.
 - tapahtuman järjestäjä valvoo määräysten noudattamista.
 - kalusto, jonka osalta määräystä ei ole noudatettu, voidaan siirtää omistajan kustannuksella pois tiloista.
 - **Sähköautoja/-moottoripyöriä, hybridi ajoneuvoja tms. ei voida sijoittaa Kokoussiiveen.** Mahdollisen palon sytyessä, auto tulisi olla helposti hinattavissa pois tiloista ja se ei Siiven puolella ole mahdollista.
- bioetanolilla toimivat tulisijat:
 - laitteen tulee olla sisätiläkäyttöön tarkoitettu
 - käyttöpaikassa on vähimmäissuojavarustus yksi 34A183BC luokan käsisammutin
 - varapolttoainetta ei voi säilyttää tiloissa.
 - vastuuhenkilö tulee nimetä, joka vastaa käytöstä paikan päällä.
- muut palavat nesteet:
 - polttoaineen säilytys ja myynti on mahdollista, mutta enimmäismäärä on rajallinen kokoontumistilassa. Ilmoitus kokouspalvelulle tulee tehdä 45 päivää ennen tapahtumaa.
 - muunlaisesta palavan nesteen käytöstä tulee olla yhteydessä kokouspalveluun hyvissä ajoin ennakkoon.

9C Kemikaalit ja palamattomat kaasut

- Kemikaalit
 - kemikaaleja voi kokoontumistiloissa käsitellä ja säilyttää tapahtumajärjestäjän luvalla
 - sovitusta kemikaaleista tulee olla käyttöpaikalla helposti löydettävissä kyseisten kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteet ja määrät.
 - kemikaalien käyttöä harkittaessa tulee ottaa huomioon
 - turvallinen säilyttäminen
 - käyttöympäristö
 - ilmanvaihdon vaatimukset (kohdepoistot, suodatukset yms.)
- Palamattomat kaasut ja paineastiat:
 - palamattomat kaasut esim. Helium, Suojakaasut, Typpi, Hiilidioksidi.
 - Heliumilmapalloja voi osastoilla käyttää ainoastaan somisteina. Tapahtumavieraille ei osastoilta voi jakaa heliumpalloja. Veloitamme näytteilleasettajalta tarvittaessa jälkikäteen näyttelyn jälkeisestä heliumpallojen siivous- ja poistotyöstä aiheutuvat kustannukset (mm. kattorakenteista palloja poistettaessa tarvittavasta nostokalustosta aiheutuvat kulut).
 - palamattomia kaasuja sisältäville paineestioille on myös hankittava käyttö ja säilytyslupa.

- paineastia tulee olla kiinnitetty siten, että se ei pääse kaatumaan. Paineastian liikuttamisessa tulee noudattaa huolellisuutta.
- tyhjäät kaasupullot esittelytarkoituksessa tulee merkitä selkeästi opasteella ”tyhjä/tyhjäät”, vain ns. tehdastyhjäät kaasupullot voidaan merkitä näin.

9D Tulityöt ja tulella tehtävät esitykset

- tulitöiden tekeminen ei ole sallittua kokoustiloissa.
- tulella tehtävät esitykset eivät ole mahdollisia kokoustiloissa.

9E Pyrotekniikka ja savukoneet

- **pyrotekniikan käyttö ei ole mahdollista kokoustiloissa.**
- savukoneet
 - savukoneiden käytöstä tulee ilmoittaa kokouspalvelulle 45 päivää ennen tapahtumaa. Savukoneiden käyttö aiheuttaa kustannuksia (palovartiointi) ja vaatii kiinteistön paloilmoitinlaitteiden irtikytkentöjä.
 - savukoneiden aiheuttama savu ei saa vaarantaa poistumistieopasteiden näkyvyyttä.

10. Elintarviketurvallisuus ja Ruoanvalmistus

- ruuan valmistamisessa tulee huomioida mahdollisten kuumien pintojen suojaaminen yleisöön nähden.
- ruuanvalmistuspisteessä on vähimmäisvaatimuksena sammutuspeitto. Mikäli ruuan valmistamista tehdään nestekaasulla, kts. Kohta 8a. Ilmoitus nestekaasun käytöstä tulee tehdä kokouspalvelulle 45 päivää ennen tapahtumaa.
- ruuan valmistuksessa tulee huomioida myös Helsingin kaupungin Ympäristöpalveluiden ohjeet. Elintarvikkeet messuilla ohje löytyy Ympäristöpalveluiden verkkosivuilta.
- rasvakeittimien käyttö on mahdollista seuraavat seikat huomioiden:
 - rasvakeittimen käyttö edellyttää samoja suojaustoimenpiteitä, kuin niihin vaaditaan ravintolatilissa. Ruoanvalmistuspisteessä on vaatimuksena sammutuspeitto ja F-luokan elintarvikerasvapalosalmutin (teho luokka vähintään 34A183B 40F).
 - rasvakeittimien öljyn hävittäminen tulee suorittaa asianmukaisesti.
 - sijoitus- ja suojaussuunnitelma on toimitettava kokouspalvelulle 45 päivää ennen tapahtumaa.
- puuhiiligrillin käyttö ei ole mahdollista kokoustiloissa.

11. Ympäristöturvallisuus

11A Vesilaitteiden desinfiointi

- talousveden jakelussa käytettävät vesikalusteet ja liitäntäletkut on desinfiointava ennen käyttöönottoa.
- ohjeistus ja velvoite omavalvontaan koskee niin tapahtumajärjestäjiä kuin tapahtumiin osallistuvia yrityksiä. Ohjeen noudattamista valvoo Helsingin kaupungin elintarviketurvallisuusyksikkö.
- lisätietoja: [eMessukeskus](https://messukeskus.fi)

11A Öljyntorjunta

- jäteöljyä ei saa sijoittaa muun jätteen mukana kierrätykseen
- näytteilleasettajan tulee itse huolehtia jäteöljyn poisvienti ja oikeanlaiseen jätteeseen toimittaminen
- tarvittaessa Messukeskuksen yhteistyökumppani voi ottaa ja hävittää jäteöljyn erillistä korvausta vastaan.
- tapahtumien aikana syntyneistä öljy- tai polttoainevahingoista tulee ilmoittaa välittömästi kokouspalvelulle.

11C Melulta suojaaminen

- kovaa melua aiheuttavia laitteita ja työnäytökset tulee pyrkiä välttämään sisätiloissa
- kovasta hetkellisesti melusta tulee ilmoittaa kohtuullisella alueella erillisillä opasteilla
- musiikkia soitettaessa näyttelyosastolla, tulee äänentoiston olla suunnattu oman osaston suuntaan.
- tapahtuman kulkua häiritsevään melu tasoon järjestäjä puuttuu tarpeen mukaan.
- Mikäli asiakas käyttää omaa langatonta mikrofonijärjestelmää ja/tai dataliikennettä osastolla, tulee siitä sopia etukäteen Messukeskuksen kanssa. Lisätietoja asiasta, puh. 040 450 3258, email: svv.myynti@messukeskus.com

11D Laserlaitteet

- Säteilyturvakeskus (STUK) antaa ohjeita ja valvoo laserlaitteiden käyttöä yleisötilaisuuksissa.
- Suuritehoisten laserlaitteiden, jotka ovat turvallisuusluokkaan 3B kuuluvia sekä säteilytehoaan yli 5mW käytöstä ja esittelystä on aina oltava yhteydessä Säteilyturvakeskukseen.
- Lisätietoja: www.stuk.fi

12. Muut huomioon otettavat asiat

12A Tilapäinen majoittuminen Messukeskuksessa

- tutustu ”Ohje tilapäismajoituksen turvallisuusjärjestelyistä kokoontumistiloissa” asiakirjaan, tämä löytyy Helsingin kaupungin Pelastuslaitoksen verkkosivuilta.
- kiinteistön omistajan lupa tulee liittää ilmoitukseen.
- ilmoitus- ja lupa-asiat tulee hoitaa ennakkoon Helsingin kaupungin Pelastuslaitoksen kanssa viimeistään 14 vuorokautta ennen majoituksen aloittamista. Kokouspalvelulle ilmoittaminen tulee tehdä viimeistään 45 päivää ennen tapahtumaa.

12B Teräaseiden ja muiden vaarallisten esineiden esittely

- teräaseita tai muita vaarallisia esineitä ei tule jättää valvomatta tapahtuman aukioloaikoina.
- esittelypisteen suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota turvallisuutta lisäävän sijoitteluun ja mahdolliseen esineiden paikoilleen kiinnittämiseen.
- myydyt tuotteet tulee pakata selkeästi.

12C Drone lennokit

- Kongressi Siiven tilakorkeuden vuoksi drone lennokkien lennättäminen ei ole sallittua